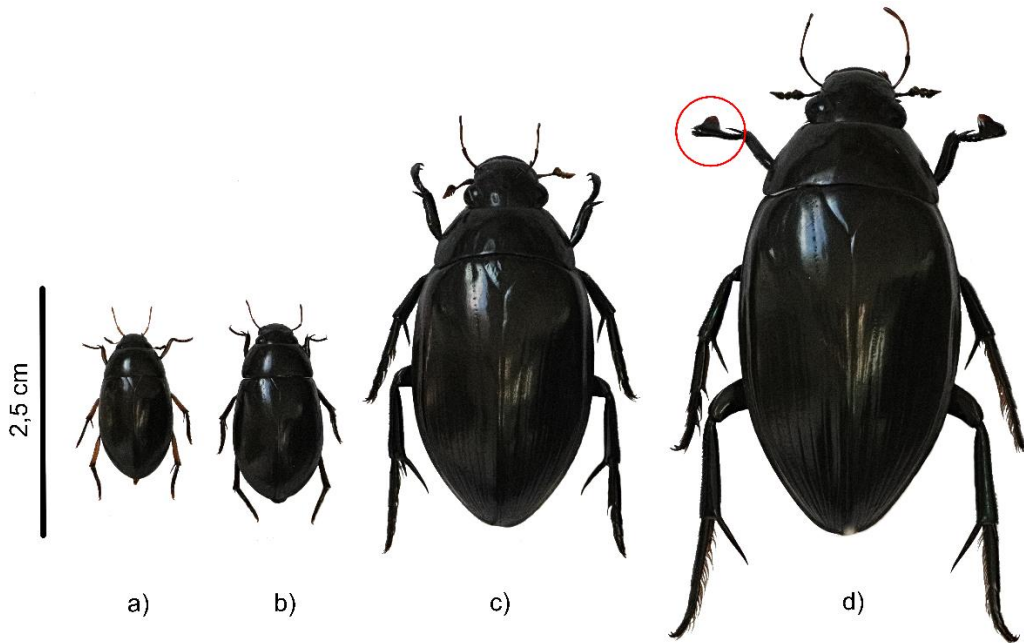

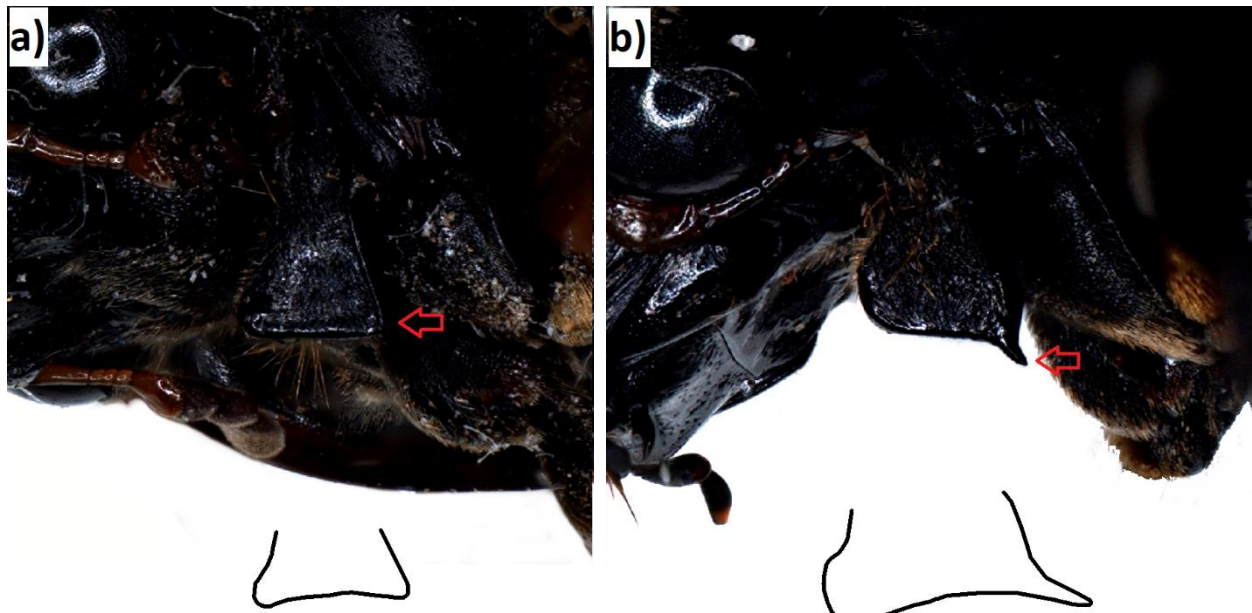
Klíč k určování vodomilů rodu *Hydrochara* a *Hydrophilus*

- Velikost těla 14-18 mm (obr. 1a, b) rod *Hydrochara* (1)
- Tělo delší než 20 mm, obvykle 32-48 mm (obr. 1c, d) rod *Hydrophilus* (2)

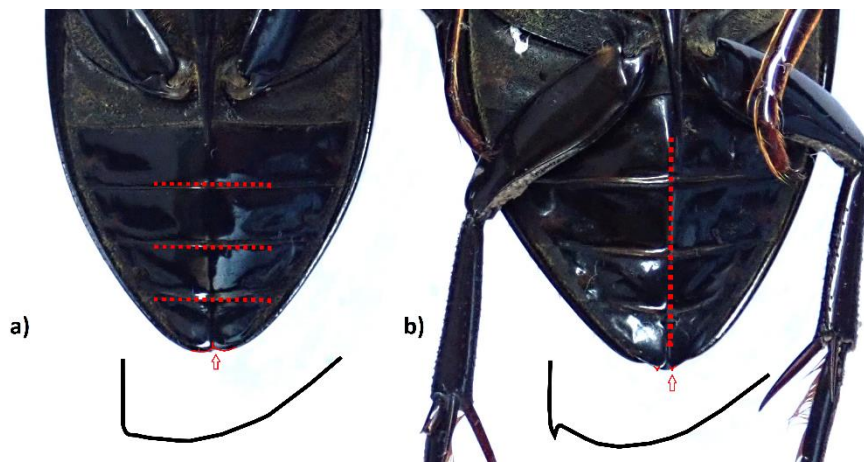
Obr. 1: Všechny naše druhy velkých vodomilů seřazené od nejmenšího po největšího. Zleva a) *Hydrochara flavipes* (oranžové nohy nejsou na fotce příliš výrazné), b) *Hydrochara caraboides*, c) *Hydrophilus aterrimus*, d) *Hydrophilus piceus*. U vodomilů rodu *Hydrophilus* lze podle rozšířených předních chodidel rozeznat samčí pohlaví (viz. červený kruh), na rozdíl od samic, které mají normální chodidla bez oválného výběžku. Měřítka 2,5 cm.

1. - Výběžek předohrudi z břišní strany tupý (obr. 2a), nohy žlutě zbarvené (výjimečně mohou být i celé černé) *H. flavipes*
- Výběžek předohrudi z břišní strany zakončený trnem (obr. 2b), nohy černě zbarvené *H. caraboides*

Obr. 2: Detail a) a náčrt předohrudi s tupým a) *H. flavipes*, a s ostrým výběžkem b) *Hydrochara caraboides* (pohled z levého boku).

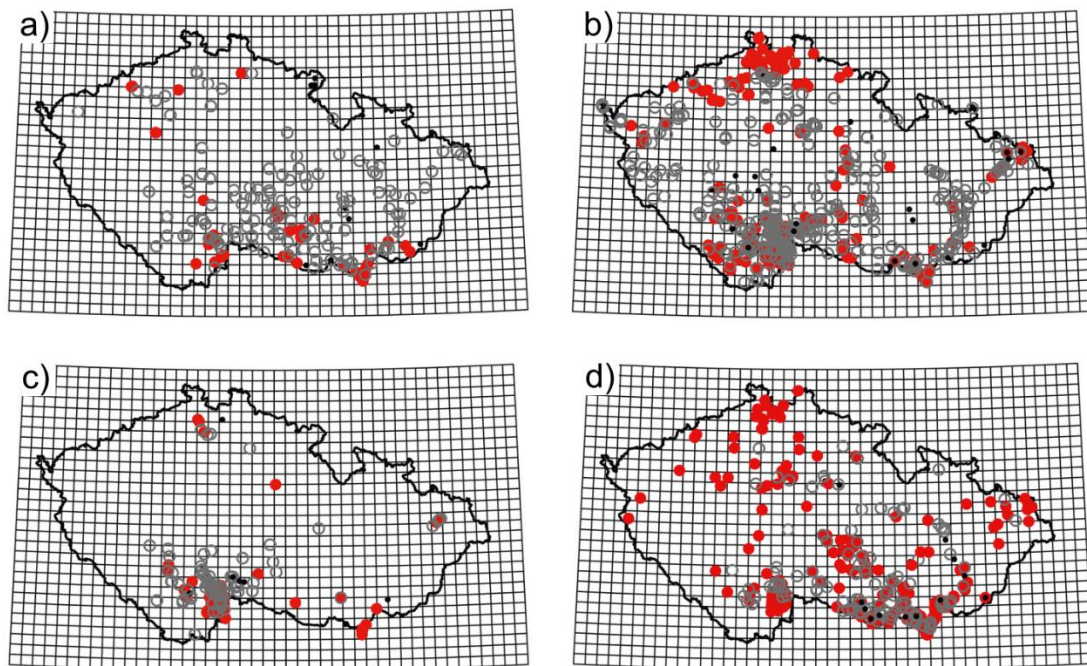
2. - Zadečkové články z břišní strany zaoblené. Krovky u apikálního konce zakončené tupě (obr. 3a). Většinou menší velikost těla 32-43 mm *H. aterrimus*
- Zadečkové články z břišní strany vybíhají v kýl. Krovky u apikálního konce vybíhají v malý trn (obr. 3b). Velikost těla 34-48 mm *H. piceus*

Obr. 3: Zadečkové články zaoblené u a) *Hydrophilus aterrimus*, a s naznačeným kýlem u b) *H. piceus*. Červená šipka a náčrt naznačuje apikální konec krovek zakončený tupě (*H. aterrimus*) či trnem (*H. piceus*).

Bionomie druhů

Všechny naše druhy velkých vodomilů preferují stojaté vody (např. eutrofní rybníky, pískovny, tůně či mrtvá ramena) s dostatkem vegetace. *H. flavipes* je poněkud teplomilnější druh než *H. caraboides* a je nalézán spíše v nížinných oblastech. Zástupci rodu *Hydrophilus* obývají podobné lokality a často lze nalézt dohromady na jedné lokalitě (např. v j. Čechách či na j. Moravě). Preferují spíše mesotrofní nádrže s dobře vyvinutým litorálem, lze je ale najít i v hypertrofních rybnících s dostatkem vegetace. Jejich larvy jsou specializované na vodní plže okružáky a plovatky, dospělci se pak živí organickými zbytky. Oba druhy rodu *Hydrophilus* jsou podle nového červeného seznamu zařazeny v kategorii zranitelný (VU).

Obr. 4: Mapy rozšíření jednotlivých druhů v ČR: a) *H. flavipes*, b) *H. caraboides*, c) *H. aterrimus*, a d) *H. piceus*. Červené tečky – nálezy do roku 2010; šedé kroužky nálezy v letech 2010-2020; červené tečky – nálezy od roku 2020. Převzato a upraveno z AOPK ČR 2024.

Případné dotazy směřujte na adresu vodomil@bc.cas.cz, předem děkujeme za zaslání získaných údajů. Jestliže si nejste jistí, zadávejte svá data do databáze NDOP, BioLog či Biolib vždy s přílohou fotografií z břišní a zádové strany a nejlépe také se stručným popisem biotopu.

Použitá literatura

- Boukal D. S., Boukal M., Fikáček M., Hájek J., Klečka J., Skalický S., Šťastný J., Trávníček D. (2007): Katalog vodních brouků České republiky (Coleoptera: Sphaeriusidae, Gyrinidae, Haliplidae, Noteridae, Hygrobiidae, Dytiscidae, Helophoridae, Georissidae, Hydrochidae, Spercheidae, Hydrophilidae, Hydraenidae, Scirtidae, Elmidae, Dryopidae, Limnichidae). *Klapalekiana* 43: 1–289.
- Hansen M. (1987): The Hydrophiloidea (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Entomologica Scandinavica* 18: 1–253.
- Hebauer F., Klausnitzer B. (1998): Insecta: Coleoptera: Hydrophiloidea (exkl. Helophorus). Süßwasserfauna von Mitteleuropa 20/7,8,9,10-1. *Spektrum Akademischer Verlag GmbH, Heidelberg, Berlin*.
- Hejda R., Farkač J., Chobot K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. *Příroda* 36: 1–612.